

Lausunto Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2X400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen va- selostuksesta ja natura-arvioinnista

Kh 20.02.2023 § 35
44/11.01.01/2023

Valmistelija

Rakennustarkastaja Viljamaa Tuure, puh. 040 150 5310

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt lausuntoa otsikon mukaisesta asiasta. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus 2023, Jylkkä-Alajärvi voimajohtohanke esityslistan oheismateriaalina.

Tarkasteltavan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen pohjoisempana päätepisteenä on Kalajoen Jylkässä sijaitseva sähköasema ja eteläisempänä päätepisteenä on Fingridin Alajärvellä sijaitseva sähköasema. Tarkasteltavien voimajohtoreitti-vaihtoehtojen yhteispituus on noin 395 kilometriä. Sähköasemien välinen voimajohtoyhteys käsittää pääosin kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa ja tarkasteltavat voimajohtoyhteyden reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään ja vain hyvin lyhyeltä osin nykyisten voimajohtojen rinnalle.

Kolmea vaihtoehtoista reittiä voimajohtoyhteydelle tarkastellaan Sievin Kukonkylästä Toholammin Höyläsalonnelvalle. Näistä, jo ohjelmavaiheessa mukana olleista, reiteistä läntinen sijoittuu lyhyeltä osin nykyisen 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja itäinen lähemmäksi Toholammin keskustaajamaa. Uusi läntisen vaihtoehdon alavaihtoehto muodostettiin YVA-selostusvaiheessa Lestijokilaakson maisema-alueen kiertämiseksi sen länsipuolelta.

Erillinen kaakkoon suuntautuva Lestijärven haarajohto toteutetaan vain 400 kilovoltin rakenteisena rinnakkain wpd Finland Oy:n tulevien 400 kilovoltin voimajohtojen kanssa.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Sähkömarkkinalain mukaan verkon siirtokapasiteetin on oltava riittävä varmistamaan edellytykset Suomen säilymiselle yhtenä hinta-alueena.

Valmistelijan ehdotus:

Kunnanhallitus lausuu seuraavaa:

Toholammin kunta pitää tärkeänä uusien linjojen toteuttamisen, mikä mahdollistaa kunnassa jo hyväksytyjen ja vireillä olevien tuulipuistojen rakentamisen ja liittämisen sähköverkkoon. Samalla halutaan tuoda esille myös, että kaikki vaihtoehdot vaikuttavat kielteisesti maanomistajien mahdollisuuksiin hyödyntää alueitaan. Koska linjan toteuttamatta jättäminen ei kuitenkaan ole mahdollista kunta toivoo, että paikallisia

olosuhteita ja yksityisten maanomistajien toiveita esim. pylväspaikkasuunnittelussa huomioitaisiin mahdollisimman hyvin.

YVA-ohjelmavaiheessa Toholammin kunta toi esille itäisen reittivaihtoehdon aiheuttamat huomattavat haitat nykyiselle ja suunnitellulle maankäytölle sekä valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. YVA-arviointi on päätynyt samaan lopputulemaan ja nyt esitetty uusi vaihtoehto, jolla kierretään, valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on Toholammin kunnan näkökulmasta hyväksyttävä. Vaikutus valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle on vähäisen kielteinen eikä vaikutuksia Toholammin kuntakeskukseen synny.

Läntisen vaihtoehdon vaikutukset valtakunnalliselle maisema-alueelle olisivat edelleen merkittäviä. Lisäksi kaavoituksen näkökulmasta katsottuna voimajohdon läntinen vaihtoehto kulkee Lestijoen osayleiskaavan yli lävistäen osayleiskaavan pientalovaltaisen asuntoalueen. Alue ei ole toteutunut ja linjan rakentaminen estäisi osittain sen toteuttamisen.

Länsi-Toholammin tuulivoimaosayleiskaavan ja Härkänevan osayleiskaavan alueilla reitti kulkee pääasiassa kaavoissa osoitettujen maa- ja metsätalousalueiden läpi vaikuttaen heikentävästi yksityisten maanomistajien mahdollisuuksiin hyödyntää alueitaan.

Kaikki linjavaihtoehdot ylittävät Lestijoen Natura alueen. Hankkeessa tehdyn selvityksen johtopäätöksenä on todettu, että Natura-alueen ylittävien voimajohtojen rakentamisesta ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan potentiaalisia riskejä Lestijoen Natura-alueen nykyiselle luonteelle tai suojelutavoitteille lyhyellä eikä pitkällä aikavälillä, joten hankkeessa ei katsota olevan tarpeen laatia luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista varsinaista Natura-arviointia. Kunta yhtyy tähän näkemykseen ja pitää hyvänä, että pylväspaikat jäävät noin 75-180m etäisyydelle jokiuomasta eikä niiden perustaminen heikennä niitä arvoja, joiden vuoksi Lestijoki on otettu osaksi Natura 2000-verkostoa.

Muutoin Toholammin kunnalla ei ole huomautettavaa voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta tai Natura-arvioinnista.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Hillukkala Jukka

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy rakennustarkastajan laatiman lausunnon ja valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään muutoksia tarvittaessa.

Kokouksessa lausuntoon tehtiin seuraavat korjaukset:

Lausunnonsta poistettiin kokonaan kappale 1, joka alkoi ”Hankkeen toteuttamatta jättäminen...”.

Lausunnon sivulle 2 tehtiin sanankorjaus: ”kunta ~~toivee~~ edellyttää, että paikallisia olosuhteita...”

Lausuntoon lisättiin seuraavat kappaleet:

”Siirtolinjalla tulee käyttää uudenaikaisia korkeampia vapaasti seisovia pylväitä, jotka vaativat vain 50 metriä leveän avohakkuun vanhanaikaisten haruslinjapylväiden vaatiman 100 metriä leveän avohakkuun sijasta. Käytettävällä tekniikalla on ratkaiseva merkitys sekä luontovaikutuksiin että maanomistukseen ja maanomistajavaikutuksiin. ”

”Yleisesti Toholammin kunta toteaa, että siirtolinjat pitäisi ensisijaisesti sijoittaa jo olemassa oleviin johtokäytäviin. Peltoalueilla pylvää haittaavat maanviljelyä ja ovat maisemassa kauas näkyviä elementtejä. Ympäristön kannalta lukuisat rinnakkaiset voimajohdot vähentävät hiilinieluna toimivaa metsää ja heikentävät metsäluontoa ja metsäekosysteemeitä. Lopputulemana on pieniä, metsätalouden kannalta heikosti kannattavia metsäkuvioita”

Kokouksessa muokattu lausunto on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi lausunnon yksimielisesti kokouksessa tehtyjen muutosten jälkeen.

Jukka Rimpioja oli poissa kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ajan 15.51-15.59.